

2024/2033

2024.7.29.

A BIZOTTSÁG (EU) 2024/2033 HATÁROZATA

(2023. szeptember 21.)

az Olaszország által a Banca Tercas javára végrehajtott SA.39451 (2015/C) (korábbi 2015/NN) számú intézkedésről

(az értesítés a C(2024) 6281. számú dokumentummal történt)

(Csak az olasz nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután az említett rendelkezéseknek megfelelően felkérte az érdekelt feleket észrevételeik megtételére ⁽¹⁾, és ezen észrevételek figyelembevételével,

mivel:

1. AZ ELJÁRÁS

- (1) A Bizottság a sajtóból, valamint a Tercas-Cassa di Risparmio della Provincia di Teramo S.p.A (a továbbiakban: Tercas) bank és az olasz betétbiztosítási rendszer (a továbbiakban: betétbiztosítási rendszer), a *Fondo interbancario di tutela dei depositi* (a továbbiakban: FITD) honlapjairól azt a következtetést vonta le, hogy az FITD beavatkozott az említett bank támogatása érdekében (a továbbiakban: az FITD támogatási beavatkozása).
- (2) A Bizottság 2014. augusztus 8-án és október 10-én tájékoztatást kért Olaszországtól. Olaszország 2014. szeptember 16-án és november 14-én válaszolt erre a kérésre.
- (3) A Bizottság a 2015. február 27-én kelt levelében (a továbbiakban: az eljárás megindításáról szóló határozat) tájékoztatta Olaszországot, hogy a szóban forgó intézkedések tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás megindításáról határozott.
- (4) Az eljárás megindításáról szóló határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽²⁾ tették közzé. A Bizottság felkérte az érdekelt feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket a kérdéses intézkedésekkel kapcsolatban.
- (5) 2015. április 2-án a Bizottsághoz észrevételek érkeztek Olaszországtól.
- (6) 2015. május 22-én a Bizottság észrevételeket kapott két érdekelt féltől, nevezetesen a Tercastól és a Banca Popolare di Bari S.C.p.A-tól (a továbbiakban: BPB).
- (7) Ugyanezen a napon a Bizottsághoz észrevételek érkeztek az olasz központi banktól (a továbbiakban: Banca d'Italia) és az FITD-től.
- (8) A Bizottság 2015. június 9-én továbbította a (6) és (7) preambulumbekkezdésben említett észrevételeket Olaszországnak, amely lehetőséget kapott a reagálásra. Olaszország tájékoztatta a Bizottságot, hogy nincsenek megjegyzései az észrevételekkel kapcsolatban.
- (9) 2015. augusztus 13-án és szeptember 17-én két megbeszélésre került sor a Bizottság és Olaszország, valamint az érdekelt felek részvételével. Ezekon a megbeszéléseken Olaszország a korábbi hivatalos közleményeiben szereplő érveket fejtegette ki.

⁽¹⁾ HL C 136., 2015.4.24., 17. o.

⁽²⁾ Lásd az 1. lábjegyzetet.

- (10) Az (EU) 2016/1208 bizottsági határozattal⁽³⁾ a Bizottság megállapította, hogy az FITD által a Tercas javára elfogadott intézkedések a belső piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősülnek, és elrendelte a támogatás visszatéríttetését.
- (11) 2016. március 4-én, április 29-én és május 1-jén Olaszország, a BPB és az FITD – a Banca d'Italia támogatásával – keresetet nyújtott be a Törvényszékhez az (EU) 2016/1208 határozat megsemmisítése iránt.
- (12) A Törvényszék a T-98/16., T-196/16. és T-198/16. sz. egyesített ügyekben hozott 2019. március 19-i ítéletével⁽⁴⁾ megsemmisítette az (EU) 2016/1208 határozatot.
- (13) A Bizottság és Olaszország között 2019. december 20-án, 2020. január 30-án és 2020. február 19-én további eszmecserekre került sor.
- (14) A Bíróság a C-425/19. P. sz. ügyben 2021. március 2-án hozott ítéletében⁽⁵⁾ elutasította a Bizottság által a T-98/16., T-196/16. és T-198/16. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet ellen benyújtott fellebbezést.

2. HÁTTÉR ÉS AZ INTÉZKEDÉSEK RÉSZLETES ISMERTETÉSE

2.1. Tercas

- (15) A Tercas egy elsősorban Abruzzo régióban működő bankcsoport holdingtársasága volt. 2011 végén a holdingtársaság fő részvényese a Fondazione Tercas volt, amely akkoriban a holdingtársaság részvényeinek 65 %-val rendelkezett.
- (16) 2011 végén a csoport a holdingtársaságból és az elsősorban Abruzzo régióban működő Banca Caripe S.p.A. (a továbbiakban: Caripe) regionális bankból állt, amelyet a Tercas 2010 végén (90 %-os részesedéssel) szerzett meg, és a Tercas pénzügyi jelentéseiben összevont.
- (17) 2011 végén a Tercas mérlegfőösszege 5,3 milliárd EUR, a nettó ügyfélhitelek nagysága 4,5 milliárd EUR, az ügyfélbetétek nagysága pedig 2,7 milliárd EUR volt, és 165 fiókkal, valamint 1 225 alkalmazottal rendelkezett.
- (18) 2012. április 17-én a Tercasnál végzett ellenőrzést⁽⁶⁾ követően a Banca d'Italia azt javasolta az olasz gazdasági és pénzügyminisztériumnak, hogy a bankot az olasz banktörvény⁽⁷⁾ (*Testo Unico Bancario*, a továbbiakban: banktörvény) 70. cikkével összhangban vonja rendkívüli vagyonfelügyelet alá.
- (19) 2012. április 30-án az olasz gazdasági és pénzügyminisztérium rendeletet hozott a Tercas rendkívüli vagyonfelügyelet alá vonásáról⁽⁸⁾. A Banca d'Italia vagyonfelügyelőt nevezett ki, hogy tájékozódjon a helyzetről, megszüntesse a szabálytalanságokat és hasznos megoldásokat javasoljon a betétesek érdekében. A vagyonfelügyelő 2012. május 4-én lépett hivatalba.
- (20) A Tercas vagyonfelügyelője különböző lehetőségeket értékelt a Tercas nehézségeinek megoldása érdekében. A vagyonfelügyelő kezdetben két lehetőséget vizsgált meg a Tercas feltőkésítésére, vagy a Fondazione Tercas (a Tercas fő részvényese) vagy a Credito Valtellinese (egy 7,8 %-os részesedéssel rendelkező részvényes) beavatkozása révén, de ezeket az opciókat elvetette.

⁽³⁾ A Bizottság (EU) 2016/1208 határozata (2015. december 23.) az Olaszország által a Tercas banknak nyújtott állami támogatásról (SA.39451 (2015/C) (korábbi 2015/NN) ügy) (HL L 203., 2016.7.28., 1. o.).

⁽⁴⁾ 2019. március 19-i Olaszország és társai kontra Bizottság ítélet, T-98/16, T-196/16 és T-198/16, ECLI:EU:T:2019:167.

⁽⁵⁾ 2021. március 2-i Bizottság kontra Olaszország és társai ítélet, C-425/19. P, ECLI:EU:C:2021:154.

⁽⁶⁾ 2011. december 5. és 2012. március 23. között a Banca d'Italia ellenőrzést végzett a Tercasnál. Az ellenőrzés során a Banca d'Italia számos szabálytalanságot és szerteágazó problémákat tárt fel az alábbiakkal kapcsolatban: i. a bank vezetése és irányítása; ii. a belső ellenőrzési részleg; iii. a hitelezési folyamat; iv. az információk kiadása az irányító szervek és a felügyelő testület számára.

⁽⁷⁾ *Decreto legislativo 1° settembre 1993, n. 385 – „Testo unico delle leggi in materia bancaria e creditizia”* (*Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana, Serie generale n. 230, 30.9.1993 – Supplemento ordinario n. 92*). A banktörvényre való hivatkozások az FITD támogatási beavatkozásának időpontjában hatályos változatra való hivatkozásoként értendők.

⁽⁸⁾ Súlyos igazgatási szabálytalanságok és a jogszabályok súlyos megsértése miatt.

- (21) 2013 októberében a Tercas vagyongfelügyelő a Banca d'Italiával egyetértésben felvette a kapcsolatot a BPB-vel, amely érdeklődést mutatott a Tercasba történő tőkeinjekció iránt, azzal a feltétellel, hogy a Tercas és a Caripe eszközeit átvilágítják, és hogy a Tercas negatív saját tőkéjét az FITD teljes mértékben fedezi.
- (22) 2013. október 25-én a Tercas vagyongfelügyelője az FITD alapszabályának ⁽⁹⁾ 29. cikke alapján kérelmet nyújtott be az FITD-hez egy legfeljebb 280 millió EUR összegű támogatási beavatkozás iránt, amely a Tercas 2013. szeptember 30-i negatív saját tőkéjének fedezésére szolgáló feltőkésítést, valamint az FITD-nek az értékvesztett eszközök megszerzésére vonatkozó kötelezettségvállalását foglalta magában.
- (23) Az FITD végrehajtó bizottsága 2013. október 28-i ülésén úgy határozott, hogy a banktörvény 96-ter. cikke (1) bekezdésének d) pontja alapján 280 millió EUR összegig terjedően beavatkozik a Tercas támogatása érdekében. A beavatkozást az FITD igazgatótanácsa 2013. október 29-én jóváhagyta.
- (24) 2013. október 30-án az FITD engedélyt kért a Banca d'Italiától az említett támogatási beavatkozás végrehajtására. A Banca d'Italia 2013. november 4-én megadta az FITD-nek az engedélyt. Az FITD azonban végül nem hajtotta végre ezt a támogatási beavatkozást.
- (25) 2014. március 18-án a Tercas és a Caripe eszközeinek átvilágítása az FITD szakértői és a BPB holdingtársaság által ellenőrzött bankcsoport szakértői közötti nézeteltéréssel zárult. A kérdést a Banca d'Italia javaslata alapján választottbíró rendezte. Az átvilágítás az eszközök további értékvesztését tárta fel.
- (26) 2014. július 1-jén az FITD második kérelmet nyújtott be a Banca d'Italiához arra irányulóan, hogy módosított feltételek mellett támogatási beavatkozást nyújthasson a Tercasnak.
- (27) A Banca d'Italia 2014. július 7-én engedélyezte a módosított feltételekkel biztosított támogatási beavatkozást ⁽¹⁰⁾.
- (28) A Banca d'Italia felhatalmazta a Tercas vagyongfelügyelőjét, hogy 2014. július 27-ére rendkívüli összehívja a részvényesek rendkívüli ülését, amelyen határozatot készültek hozni a felügyelet idején bekövetkezett veszteségek fedezésére szolgáló intézkedésekről és egy ezzel egyidejű, a BPB által jegyzett, 230 millió EUR nagyságú tőkeemelésről.
- (29) A Tercas 2012. január 1. és 2014. március 31. között 603 millió EUR veszteséget halmozott fel. A fennmaradó tőkepozíció 337 millió EUR összegben történő teljes leírását követően a Tercas nettó saját tőkéje 2014. március 31-én negatív volt, és -266 millió EUR-t tett ki.
- (30) 2014. július 27-én a Tercas részvényesi közgyűlésén döntés született arról, hogy ⁽¹¹⁾:
- a) a veszteségek egy részét többek között – valamennyi forgalomban lévő törzsrészvény törlése útján – a tőke nullára csökkentésével fedezik;
 - b) a tőkét 230 millió EUR-ra emelik olyan új törzsrészvények kibocsátásával, amelyeket kizárólag a BPB-nek kínálnak fel. Ezt a tőkeemelést 2014. július 27-én hajtották végre és fizették be, részben beszámítva a BPB által a Tercasnak nyújtott 480 millió EUR összegű hitelt (amely a BPB által 2013. november 5-én nyújtott kölcsönnek felel meg).
- (31) 2014 szeptemberében a Tercas egy 75 millió EUR nagyságú tőkeinjekcióval feltőkésítette Caripe nevű leányvállalatát.
- (32) 2014. október 1-jén megszüntették a Tercas rendkívüli vagyongfelügyeletét, és a BPB új vezetőséget nevezett ki.
- (33) A rendkívüli vagyongfelügyeleti időszak végén, 2014. szeptember 30-án a Tercas 2 994 millió EUR értékű eszközzel, 2 198 millió EUR összegű ügyfélbetéttel, 1 766 millió EUR értékű nettó teljesítő hitellel, 716 millió EUR értékű nemteljesítő hitelre vonatkozó rendelkezésekkel és összesen 182 millió EUR értékű alapvető tőkével rendelkezett.

⁽⁹⁾ Az FITD alapszabályára való hivatkozások az FITD támogatási beavatkozásának időpontjában hatályos változatra történő hivatkozásként értendők.

⁽¹⁰⁾ Lásd a (43) preambulumbekendést.

⁽¹¹⁾ A részvényesi közgyűlés jegyzőkönyve, *repertorio n. 125.149, raccolta n. 28.024 del 29 luglio 2014*, jegyző: Vincenzo Galeota.

- (34) 2015 márciusában a BPB 135,4 millió EUR összegben újabb tőkeemelés jegyzett a Tercasban (beleértve 40,4 millió EUR-t leányvállalata, a Caripe részéről), hogy megküzdjön a 2014 negyedik negyedévében felmerült további veszteségekkel, fedezze a szerkezetátalakítási költségeket 2015-ben és 2016-ban, illetve javítsa a Tercas tőkeegyelelési mutatóját.

2.2. BPB

- (35) A BPB egy főként Dél-Olaszországban működő bankcsoport holdingtársasága volt. 2013 végén a BPB mérlegfőösszege 10,3 milliárd EUR volt, és 6,9 milliárd EUR ügyfélhitellel, 6,6 milliárd EUR ügyfélbetéttel, 247 fiókkal és 2 206 alkalmazottal, 8,1 %-os alapvetőtőke-megfelelési mutatóval és 11 %-os teljestőke-megfelelési mutatóval rendelkezett.
- (36) 2014 decemberében a BPB 500 millió EUR nagyságú tőkeemelését hajtott végre, amely 300 millió EUR értékben új részvények kibocsátásából és 200 millió EUR értékű alárendelt kölcsön (járulékos tőke) kibocsátásából állt. A tőkeemelés arra szolgált, hogy megerősítse a BPB tőkeegyelelési mutatóját, amely a Tercas megszerzése miatt gyengült.

2.3. Az olasz betétbiztosítási rendszer és az FITD

- (37) Az FITD támogatási beavatkozásának idején alkalmazandó 94/19/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹²⁾ szerint hitelintézet kizárólag akkor gyűjthet betétet, ha hivatalosan elismert betétbiztosítási rendszer tagja⁽¹³⁾. A banktörvény 96. cikkének (1) bekezdése szerint „Az olasz bankok valamely Olaszországban alapított és elismert betétbiztosítási rendszer tagjai. A szövetkezeti bankok [banche di credito cooperativo] a hálózatukon belül alapított betétbiztosítási rendszer tagjai”⁽¹⁴⁾.
- (38) Az FITD támogatási beavatkozásának idején két betétbiztosítási rendszer létezett Olaszországban:
- a) az FITD, egy magánjog alapján létrehozott kötelező konzorcium, az egyetlen olyan létrehozott és elismert olasz betétbiztosítási rendszer, amely a nem szövetkezeti bankokként működő bankok előtt állt nyitva. Az FITD – Banca d'Italia által jóváhagyott – alapszabályának 2. cikke értelmében „az olasz bankok a szövetkezeti bankok kivételével az Alap tagjai”;
 - b) a Fondo di Garanzia dei Depositanti del Credito Cooperativo elnevezésű, jogszabályban előírt betétbiztosítási rendszer, amely csak a szövetkezeti bankok előtt állt nyitva, és számukra volt kötelező.
- (39) A banktörvény 96-bis. cikke és az FITD alapszabályának 29. cikke értelmében az FITD bizonyos körülmények között támogatási beavatkozásokat hajthat végre a rendkívüli vagyonfelügyelet alatt álló tagok támogatása érdekében.
- (40) Az ilyen beavatkozásokat utólag, a tagként működő bankok hozzájárulásaiból finanszírozták. Az egyes hozzájárulások összegét a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően⁽¹⁵⁾, az egyes bankok biztosított betéteinek arányában határozták meg. A hozzájárulásokat nem közvetlenül az FITD mérlegében, hanem az adott beavatkozás külön elszámolásában tüntették fel.

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1994. május 30-i 94/19/EK irányelve a betétbiztosítási rendszerekről (HL L 135., 1994.5.31., 5. o.).

⁽¹³⁾ A 94/19/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdése.

⁽¹⁴⁾ „Le banche italiane aderiscono a uno dei sistemi di garanzia dei depositanti istituiti e riconosciuti in Italia. Le banche di credito cooperativo aderiscono al sistema di garanzia dei depositanti costituito nel loro ambito”.

⁽¹⁵⁾ Az FITD alapszabályának 25. cikke és az FITD alapszabálya mellékletének 9–14. cikke.

- (41) A támogatási beavatkozások végrehajtásáról szóló határozatokat az FITD két irányító szerve hozta meg:
- a) az igazgatótanács ⁽¹⁶⁾, amely a határozat meghozatalakor az adott ülésen jelen lévő tagok abszolút többségével határozott. Az igazgatótanács elnökét az igazgatótanács tagjai nevezték ki. A rendes tagokat az egyes bankok biztosított betéteinek arányában választották, így a nagyobb mértékben hozzájáruló bankoknak kedveztek, de a kisebb bankok képviseletét is biztosították ⁽¹⁷⁾. Az igazgatótanács rendes tagjai (akkoriban 23 ilyen tag volt) többnyire a legnagyobb tagként működő bankok képviselői voltak ⁽¹⁸⁾, 2-2 képviselővel az Unicredit, az Intesa Sanpaolo és a Monte dei Paschi di Siena részéről. Az Associazione Bancaria Italiana (ABI) elnöke szintén tagja volt az igazgatótanácsnak;
 - b) a végrehajtó bizottság ⁽¹⁹⁾, amely a határozat meghozatalakor az adott ülésen jelen lévő tagok egyszerű többségével határozott. Tagjai az igazgatótanács elnöke, az igazgatótanács alelnöke, aki egyben a bizottság alelnöke, valamint az igazgatótanács hat másik tagja voltak.
- (42) A finanszírozás és kezességvállalás formájában megvalósuló támogatási beavatkozások esetében a végrehajtó bizottság felhatalmazással rendelkezett arra, hogy határozatokat hozzon ⁽²⁰⁾, míg a tőkerészesedések szerzéséről és az egyéb technikai támogatásról a végrehajtó bizottság javaslata alapján az igazgatótanács határozott ⁽²¹⁾.

2.4. A vizsgált intézkedések

- (43) Az FITD támogatási beavatkozása, amelyet a Banca d'Italia 2014. július 7-én engedélyezett, a következő intézkedéseket foglalta magában (a továbbiakban: az FITD által hozott intézkedések):
- a) 1. intézkedés: 265 millió EUR összegű vissza nem térítendő hozzájárulás a Tercas negatív saját tőkéjének fedezésére;
 - b) 2. intézkedés: 35 millió EUR összegű (legfeljebb három évre szóló) kezesség a Tercas bizonyos kitétségeihez kapcsolódó hitelkockázat fedezésére. Ezeket a kitétségeket (két, a kölcsön lejáratakor, 2015. március 31-én törlesztett kölcsön) az adósok a lejáratkor teljes egészében visszafizették, ezért a kezesség úgy szűnt meg, hogy nem kellett lehívni;
 - c) 3. intézkedés: 30 millió EUR összegű kezesség az 1. intézkedés adózásával összefüggésben esetlegesen felmerülő további költségek finanszírozására. Ilyen adófizetésre akkor lett volna szükség, ha az 1. intézkedés az olasz jog értelmében nem mentesült volna az adó alól. Az FITD beavatkozási intézkedéseinek ezen egyedi adómentességét a vonatkozó olasz jogszabályok szerint az Európai Bizottságnak jóvá kellett volna hagynia ⁽²²⁾. Az FITD olyan időpontban fizette ki a Tercasnak teljes, 30 millió EUR összeget, ameddig a Bizottság nem határozott az adómentességről.

2.5. Az (EU) 2016/1208 határozat

- (44) Az (EU) 2016/1208 határozatban a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az FITD által hozott intézkedések a Tercasnak nyújtott jogszerűtlen állami támogatást eredményeztek, és elrendelte e támogatás azonnali és tényleges visszafizettetését.

⁽¹⁶⁾ Az FITD alapszabályának 3–15. cikke.

⁽¹⁷⁾ Az FITD alapszabálya 12. cikkének (3) bekezdése.

⁽¹⁸⁾ Az FITD alapszabálya 13. cikkének (10) bekezdése. Akkoriban az Unicredit, az Intesa Sanpaolo és a Monte dei Paschi di Siena bankot két-két tag képviselte. A Credem, Credito Valtellinese, BNL, Deutsche Bank, Cariparma, Veneto Banca, CheBanca, BPM, Banco Desio e della Brianza, UBI, Banca di Credito Popolare Torre del Greco, Cassa di Risparmio di Rimini, Banca Popolare Pugliese, Unipol Banca, Banco Popolare, Banca Popolare dell'Emilia-Romagna és a Banca del Piemonte bankot egy-egy tag képviselte.

⁽¹⁹⁾ Lásd az FITD alapszabályának 16., 17. és 18. cikkét.

⁽²⁰⁾ Az FITD alapszabálya 17. cikkének (1), (2) bekezdése.

⁽²¹⁾ Az FITD alapszabályának 14. cikke (1) bekezdésének e) pontja.

⁽²²⁾ A „Legge 7 dicembre 2013, n. 147 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (Legge di stabilità 2014)” (147/2013. sz. törvény) 1. cikkének (627) bekezdése értelmében „Ai fini del riassetto economico e finanziario dei soggetti in amministrazione straordinaria, gli interventi di sostegno disposti dal Fondo interbancario di tutela dei depositi non concorrono alla formazione del reddito dei medesimi soggetti”. A 147/2013. sz. törvény 1. cikkének (628) bekezdése szerint „L'efficacia delle disposizioni del comma 627 è subordinata all'autorizzazione della Commissione europea”.

(45) Az FITD által hozott intézkedések Olaszországnak való betudhatóságának az (EU) 2016/1208 határozatban történő értékelése során a Bizottság emlékeztetett arra, hogy a Bíróság a Stardust Marine ügyben hozott ítéletében⁽²³⁾ tisztázta, hogy egy meggyőzően független, nem az állam részét képező szerv által hozott támogatási intézkedés államnak való betudhatósága kikövetkeztethető az adott ügyből eredő valószínűsítő körülmények összességéből. Az egyik ilyen valószínűsítő körülmény szerint az érintett szerv nem hozhatja meg a vitatott határozatot anélkül, hogy az állítólagosan állami támogatást tartalmazó határozat meghozatala előtt figyelembe ne venné a hatóságok követelményeit vagy irányelveit. Más valószínűsítő körülmények bizonyos helyzetekben szerepet játszhatnak annak megállapításában, hogy egy közvállalkozás által hozott támogatási intézkedés az államnak tudható-e be (az (EU) 2016/1208 határozat (115) és (116) preambulumbekzdése).

(46) Ennek alapján a Bizottság úgy ítélte meg, hogy többek között az alábbi elemekből összességében arra lehet következtetni, hogy az FITD intézkedései Olaszországnak tudhatók be:

- a) a törvény közfeladatot ruházott az FITD-re, nevezetesen a megtakarítások és a betétesek védelmét, ami a beavatkozás különböző formáiban nyilvánult meg. A banktörvény azon rendelkezéseit, amelyek – például a szóban forgó ügyben – lehetővé tették az FITD számára a tagként működő bankoktól gyűjtött források más típusú intézkedésekre történő felhasználását, e közpolitikai feladat kifejeződésekként kell értelmezni (az (EU) 2016/1208 határozat (117)–(121) preambulumbekzdése).

Bár az FITD magánjogi konzorcium volt, az a pusztán tény, hogy egy szervet az általános jog szerint hoztak létre, nem tekinthető elegendőnek azon lehetőség kizárásához, hogy az ilyen szerv által hozott támogatási intézkedés az államnak tudható be. Az az autonómia, amelyet egy vállalkozás elméletileg élvez, nem akadályozza az állam gyakorlati részvételének (az (EU) 2016/1208 határozat (122) preambulumbekzdése).

Mindenesetre az uniós és a nemzeti jogszabályok felruházzák a Banca d'Italiát a vonatkozó hatáskörrel és eszközökkel annak biztosítására, hogy az FITD mint a banktörvény értelmében elismert betétbiztosítási rendszer által végrehajtott valamennyi beavatkozás megfeleljen ennek a közpolitikai feladatnak és hozzájáruljon a betétesek védelméhez. Így a Banca d'Italia érdemben jóvá kellett hagynia az FITD minden ilyen beavatkozását, megvizsgálva, hogy megfelelnek-e a banktörvény szerinti közpolitikai feladatának (az (EU) 2016/1208 határozat (123) és (124) preambulumbekzdése);

- b) a banktörvény értelmében a Banca d'Italia széles jogkörökkel rendelkezett az FITD felett, az olasz hatóságok pedig különböző hatáskörökkel rendelkeztek a szóban forgóhoz hasonló intézkedések elfogadása tekintetében, amelyekre csak a rendkívüli vagyonfelügyelet alá volt bankok esetében kerülhetett sor. Hatáskörrel rendelkeztek arra, hogy a (Banca d'Italia által kinevezett és felügyelt) vagyonfelügyelő kérésére ilyen intézkedéseket kezdeményezzenek, és befolyást gyakoroljanak azokra, annak fényében, hogy a Banca d'Italia hatásköre azok érdemi engedélyezése, az olasz hatóságok pedig valamennyi döntéshozatali ülésen jelen lehettek, ahol hangot adhattak aggályaiknak (az (EU) 2016/1208 határozat (127)–(130) preambulumbekzdése);
- c) az olasz hatóságok a szóban forgó intézkedések elfogadásával kapcsolatban gyakorolták a rendelkezésükre álló hatásköröket. Az Olaszország által benyújtott vonatkozó dokumentumokból kiderült, hogy a Banca d'Italia a betétesek és az ügyfelek érdekeire való tekintettel, a banktörvény vonatkozó rendelkezései értelmében, és ezáltal konkrét nemzeti közpolitikai rendelkezések alapján hagyta jóvá az FITD által hozott intézkedéseket. A BPB és a Tercas vagyonfelügyelője közötti tárgyalásokra „a Banca d'Italia koordinálásával” került sor. A Banca d'Italia továbbá felkérte az FITD-t, hogy kössön kiegyensúlyozott megállapodást a BPB-vel (az (EU) 2016/1208 határozat (131) preambulumbekzdése).

Ezen elemek, valamint az a) és b) pontban említettek fényében a Bizottság megállapította, hogy a szóban forgó beavatkozás céljait az FITD banktörvény értelmében vett közpolitikai feladatai határozzák meg részletesen, és alapján véve a hatóságok ellenőrzik (az (EU) 2016/1208 határozat (132) preambulumbekzdése).

⁽²³⁾ 2002. május 16-i ítélet, Franciaország kontra Bizottság, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294.

- (47) A Bizottság ennek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a vizsgált intézkedések tartalma, terjedelme és tárgya olyan, hogy a fent említett elemek valószínűtlennek mutatják, hogy a hatóságok ne vettek volna részt a meghozatalukban, és elegendő valószínűsítő körülmény áll rendelkezésre annak alátámasztására, hogy az intézkedések az államnak tudhatók be, és azokat állami forrásokból finanszírozták. Még ha elvben lehetséges is, hogy a fent említett tényezők némelyike önmagában véve nem elegendő annak megállapításához, hogy az intézkedések az államnak tudhatók be, a megvizsgált valószínűsítő körülmények összességében azt mutatják, hogy az intézkedések betudhatók Olaszországnak (az (EU) 2016/1208 határozat (143), (144) és (145) preambulum-bekezdése).

2.6. A vonatkozó bírósági eljárások összefoglalása

2.6.1. Az (EU) 2016/1208 határozat Törvényszék általi megsemmisítése: a T-98/16., T-196/16. és T-198/16. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet

- (48) A Törvényszék a T-98/16., T-196/16. és T-198/16. sz. egyesített ügyekben hozott ítéletével megsemmisítette az (EU) 2016/1208 határozatot azzal az indokkal, hogy az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak való minősítésre irányuló feltételek közül nem teljesül az első, vagyis hogy a támogatást az állam nyújtja vagy állami forrásból nyújtják.
- (49) Ami konkrétan az FITD által hozott intézkedések Olaszországnak való betudhatóságát illeti, a Bizottság által alapul vett bizonyítékok elemzését követően a Törvényszék megállapította, hogy a Bizottság nem bizonyította jogilag megkövetelt módon azt, hogy az olasz hatóságok közreműködtek a szóban forgó intézkedések elfogadásában, sem pedig azt, hogy ezen intézkedések az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében betudhatók az államnak ⁽²⁴⁾.
- (50) A Törvényszék értékelte különösen az FITD-re ruházott közpolitikai feladat terjedelmét és az FITD-nek az intézkedések elfogadása során fennálló autonómiáját.
- (51) A Törvényszék megállapította, hogy az FITD által hozott intézkedések alapvetően az FITD-ben tagsággal rendelkező bankok magánérdekeit szolgálják, és bár e magánérdekek egybeeshetnek a közérdekkel, ez önmagában nem szolgál semmilyen jelzéssel arra, hogy az állami hatóságok esetleg közreműködtek a szóban forgó intézkedés elfogadásában ⁽²⁵⁾. A Törvényszék megállapította továbbá, hogy az FITD által hozott intézkedések – ellentétben azzal, amit a Bizottság az (EU) 2016/1208 határozatban megállapított – semmiféle, az olasz jog által átruházott közpolitikai feladatot nem hajtanak végre. Az FITD-re ruházott közpolitikai feladat kizárólag a betétesek biztosítási rendszerként történő kártalanításából állt abban az esetben, ha az FITD valamely bankja felszámolás alá került ⁽²⁶⁾.
- (52) A Törvényszék ezenkívül megállapította, hogy az FITD szervezeti felépítését tekintve semmiféle olyan tényező nem áll fenn, amely az FITD-t az olasz hatóságokhoz köti, és a Bizottság nem bizonyította, hogy az olasz hatóságok közreműködtek volna a szóban forgó intézkedések elfogadásában ⁽²⁷⁾.
- (53) E tekintetben a Törvényszék először is megállapította, hogy az FITD által a Tercas érdekében meghozott intézkedések Banca d'Italia általi jóváhagyása nem minősül olyan valószínűsítő körülménynek, amely alapján a szóban forgó intézkedések betudhatóak lennének Olaszországnak, mivel e tekintetben az állam prudenciális felügyelet céljából csak az intézkedések szabályozási keretnek való megfelelőségét ellenőrzi ⁽²⁸⁾. Másodszor, a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a Banca d'Italia képviselőinek az FITD irányító szerveinek ülésein való jelenléte nem minősül elegendő bizonyítéknak arra vonatkozóan, hogy az intézkedések az államnak tudhatók be, mivel e képviselők egyszerű megfigyelő szerepét töltik be, bármiféle szavazati jog vagy konzultatív jelleg nélkül ⁽²⁹⁾. Harmadszor a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a Bizottság semmiféle elemet nem adott elő, amely bizonyítaná, hogy a Banca d'Italia döntően befolyásolta egyrészt az FITD, másrészt a BPB és a vagyonfelügyelő közötti tárgyalásokat, és hogy a Banca d'Italia az FITD-vel fennálló kapcsolatokat kihasználta volna a szóban forgó intézkedések tartalmának meghatározó befolyásolására. A Törvényszék megállapította, hogy ezek a kapcsolatok kizárólag azt tették lehetővé a Banca d'Italia számára, hogy illetékes felügyeleti hatóságként tájékoztatást kapjon a fejleményekről, és nem volt hatásuk az FITD azon határozatára, hogy intézkedéseket fogad el a Tercas javára ⁽³⁰⁾. Végezetül a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a vagyonfelügyelő által ebben az eljárásban betöltött szerep nem kérdőjelezheti meg az FITD beavatkozásra

⁽²⁴⁾ A T-98/16., T-196/16. és T-198/16. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet 132. pontja.

⁽²⁵⁾ Uo., 96–99. pont.

⁽²⁶⁾ Uo., 100–106. pont.

⁽²⁷⁾ Uo., 113. és 132. pont.

⁽²⁸⁾ Uo., 115–120. pont.

⁽²⁹⁾ Uo., 121–124. pont.

⁽³⁰⁾ Uo., 125., 126. és 127. pont.

vonatkozó határozatának az önállóságát. Ezenkívül a benyújtott bizonyítékok nem támasztották alá, hogy a vagyonfelügyelő által az FITD-nek benyújtott, beavatkozás iránti kérelem a Banca d'Italia utasításainak eredménye lett volna ⁽³¹⁾.

- (54) Ennek fényében a Törvényszék megállapította, hogy a Bizottság nem bizonyította jogilag megkövetelt módon azt, hogy az olasz hatóságok közreműködtek az FITD által hozott intézkedések elfogadásában, sem pedig következésképpen azt, hogy ezen intézkedések az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében betudhatók az államnak.
- (55) A Bizottság fellebbezést nyújtott be a T-98/16., T-196/16. és T-198/16. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet ellen, amely megsemmisítette az (EU) 2016/1208 határozatot.

2.6.2. A Bizottság fellebbezését elutasító bírósági ítélet

- (56) A Bíróság a C-425/19. P. sz. ügyben hozott ítéletében elutasította a Bizottság által a T-98/16., T-196/16. és T-198/16. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet ellen benyújtott fellebbezést.
- (57) Ami konkrétan az FITD által hozott intézkedések Olaszországnak való betudhatóságát illeti, a Bíróság megállapította, hogy a Törvényszék nem tévedett, amikor úgy ítélte meg, hogy a Bizottság által az olasz hatóságok FITD-re gyakorolt befolyásának bizonyítására előterjesztett bizonyítékok nem teszik lehetővé, hogy a szóban forgó intézkedéseket az olasz államnak lehessen betudni.
- (58) A Bíróság úgy ítélte meg, hogy a Törvényszék nem kötelezte a Bizottságot, hogy az intézkedés államnak való betudhatóságát illetően pusztán amiatt tegyen eleget magasabb bizonyítási szintnek, hogy az FITD magánjogi jogalany, hanem levonta a megfelelő következtetéseket az olyan helyzetek közötti objektív különbségekből, amelyben a támogatást nyújtó jogalany közvállalkozás, illetve amelyben e jogalany magánjogi jellegű. A Bíróság e tekintetben pontosította, hogy az intézkedés betudhatóságának bizonyítására alkalmas bizonyítékok az adott ügy körülményeiből és az intézkedés hátterét képező összefüggésekből erednek, és hogy az érintett jogalany és az állam közötti tőkekapcsolat hiánya e tekintetben egyértelmű relevanciával bír ⁽³²⁾.
- (59) A Bíróság arra is rámutatott, hogy a „kvázi állami szerv” fogalmával kapcsolatos ítélkezési gyakorlata – amelyet abból a célból alakított ki, hogy lehetővé tegye a magánszemélyek számára, hogy valamely nem vagy nem megfelelően átültetett irányelv feltétlen és kellően pontos rendelkezéseire hivatkozassanak olyan szervezetekkel vagy szervekkel szemben, amelyek az állam felügyelete vagy ellenőrzése alatt állnak – nem ültethető át az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában a támogatási intézkedések államnak való betudhatóságának kérdésére ⁽³³⁾.
- (60) Ezenkívül a Bíróság megjegyezte, hogy a Törvényszék nem mulasztotta el elvégezni a Bizottság által előterjesztett bizonyítékok átfogó elemzését. A Törvényszék a Bizottság által figyelembe vett, összefüggésükbe helyezett bizonyítékok összességének elemzése alapján mondta ki, hogy a Bizottság tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy vélte, hogy bizonyította, hogy az olasz hatóságok jelentős állami ellenőrzést gyakoroltak az FITD által a Tercas érdekében hozott intézkedések meghatározása tekintetében ⁽³⁴⁾.

3. AZ ÉRDEKELT FELEK VONATKOZÓ ÉSZREVÉTELEI

- (61) Érdekeltek észrevételeket nyújtottak be az eljárás megindításáról szóló határozat elfogadását követően. Ez a szakasz csak a szóban forgó intézkedések államnak való betudhatóságának értékelésével kapcsolatos észrevételeket foglalja össze, így nem tükrözi az összes beérkezett észrevételt.

⁽³¹⁾ Uo., 128–131. pont.

⁽³²⁾ A C-425/19. P. sz. ügyben hozott ítélet 69–73. pontja.

⁽³³⁾ Uo., 77. pont.

⁽³⁴⁾ Uo., 80–85. pont.

3.1. Olaszország észrevételei

- (62) Ami az FITD által hozott intézkedések Olaszországnak való betudhatóságát illeti, Olaszország elemzését a Stardust Marine ítéletben kidolgozott betudhatósági tesztre alapozta, amely érvelése szerint a jelen ügyben a következő okok miatt nem teljesül.
- (63) Először is, az FITD magánjogi szervezet, és valamennyi határozatát az irányító szervein keresztül hozza meg, amelyek tagjai a tagbankjainak képviselői, és teljes mértékben önállóak. Az efféle támogatási intézkedésekre vonatkozó döntéshozatali folyamat teljes egészében független volt, és nem volt előírás a Banca d'Italia vagy más állami szerv aktív részvétele. Az, hogy a Banca d'Italia képviselője részt vett az FITD irányító szerveinek ülésein, nem értelmezhető a Banca d'Italia döntéshozatali folyamatban való aktív részvételének jeleként, mivel a képviselő szerepe teljes mértékben a passzív megfigyelő szerepére korlátozódott.
- (64) Olaszország előadta továbbá, hogy a Banca d'Italia azon hatásköre, hogy jóváhagyja az FITD alapszabályát és annak módosításait, valamint egyedi beavatkozásokat engedélyezzen, nem érinti az FITD önálló döntéshozatali eljárását, mivel a hatáskör a banktörvény értelmében pusztán a Banca d'Italia mint a válságkezelést felügyelő és irányító hatóság általi utólagos engedélyezésre korlátozódik. A Banca d'Italia határozata megerősítő határozatnak minősült, amely egy teljesen véglegesített „magán” határozat jogszerűségének formális visszamenőleges ellenőrzésére korlátozódott. Ezt az elemzést megerősítették a tények, és különösen a Banca d'Italiának az FITD által hozott intézkedéseket engedélyező határozatában szereplő indokolás, amelyben a Banca d'Italia elismerte, hogy nem vizsgálta meg érdemben az FITD döntéseit. Az érvelés alátámasztása érdekében Olaszország azt állította, hogy a szóban forgó ügy egyértelműen hasonlít a Sicilcassa-ügyre⁽³⁵⁾, amelyben a Bizottság megállapította, hogy a magánjogi szervezetek meghatározó részvételének fényében az érintett beavatkozás nem minősült állami támogatásnak.
- (65) Ami a Bizottság által az eljárás megindításáról szóló határozatban említett bizonyítékot illeti, Olaszország állítása szerint az nem bizonyította, hogy a Banca d'Italia beavatkozott volna az FITD döntéshozatali eljárásába. Olaszország szerint a vagyonfelügyelőnek – annak ellenére, hogy a Banca d'Italia nevezte ki – nem volt hatásköre arra, hogy közvetlenül befolyásolja az FITD azon döntését, hogy támogatást nyújt egy nehéz helyzetben lévő banknak. Ehelyett a bank ügyvezetőjeként és jogi képviselőjeként járt el a rendkívüli vagyonkezelés során, nem pedig a Banca d'Italia nevében, vagyis átvette a felosztott irányító szervek valamennyi magánjogi jogkörét. Olaszország vitatta továbbá a Banca d'Italia beavatkozására utaló jeleket. Az FITD főigazgatója 2014. május 28-i feljegyzésének azon szakaszát, amely megemlíti, hogy a Banca d'Italia képviselője felkérte az FITD-t, hogy törekedjen kiegyensúlyozott megállapodásra a BPB-vel a negatív saját tőke fedezése érdekében, reményként és semmi esetre sem kötelezettségként kell értelmezni. Olaszország megjegyezte továbbá, hogy az FITD irányító szervei által a Tercas javára történő beavatkozással kapcsolatban hozott határozatokról készült jegyzőkönyvek egyike sem rögzít olyan, a Banca d'Italia által előadott álláspontot, amely az FITD feletti befolyásgyakorlásra utalna.

3.2. A Banca d'Italia észrevételei⁽³⁶⁾

- (66) Az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos észrevételeiben a Banca d'Italia vitatta, hogy az FITD támogatási beavatkozása az államnak tudható be, mivel:
- a) az FITD a hitelintézetek támogatása során nem közpolitikai feladatnak tesz eleget. A betétbiztosítási rendszerek egyetlen közpolitikai feladata a betétesek kártalanítása. A banktörvény 96-bis cikke (1) bekezdésének utolsó mondata, amely lehetővé tette az FITD számára, hogy a felszámolás során a biztosított betétesek közvetlen kifizetésétől eltérő módon avatkozzon be, nem értelmezhető annak valószínűsítő körülményeként, hogy az FITD által végrehajtott, a betétesek kártalanításától eltérő beavatkozások az államnak tudhatók be, sem pedig úgy, hogy az közpolitikai feladatot ruház az FITD-re. A rendelkezés pusztán lehetővé teszi a beavatkozás más formáinak alkalmazását;

⁽³⁵⁾ A Bizottság 2000/600/EK határozata (1999. november 10.) az Olaszország által a Banco di Sicilia és a Sicilcassa állami banknak nyújtott támogatás feltételes jóváhagyásáról (az értesítés a C(1999) 3865. számú dokumentummal történt) (HL L 256., 2000.10.10., 21. o.).

⁽³⁶⁾ A Banca d'Italia harmadik félként nyújtotta be az észrevételeit, amelyek ennek megfelelően nem Olaszország észrevételeivel együtt kerülnek bemutatásra ebben a szakaszban. Mivel azonban a Banca d'Italia egy közintézmény, amelynek magatartása önmagában a tagállam magatartása, és azon az alapon, hogy független szerv, nem esik kívül az EUMSZ 107. cikkének hatályaán, az intézkedések értékelésére vonatkozó részben „Olaszország”-ként is szerepel.

- b) a Banca d'Italia sem általánosságban, sem a szóban forgó ügyben nem döntött az FITD-vel közösen úgy, hogy beavatkozik egy adott vállalkozás támogatása érdekében, és nem ellenőrizte, hogy az FITD egy neki tulajdonított közpolitikai feladattal összhangban jár-e el. A Banca d'Italia csak a betétesek védelmére, a bankrendszer stabilitására, valamint a bank megbízható és prudens irányítására irányuló célkitűzésekre tekintettel gyakorolt felügyeleti hatásköröket. Emellett a Banca d'Italia azt állította, hogy nem működött közre az FITD támogatási intézkedéseinek kidolgozásában vagy végrehajtásában, és az, hogy az FITD jóváhagyási kérelmének a Banca d'Italiához történő hivatalos benyújtását megelőzően kapcsolat állt fenn közte és az FITD között, nem tekinthető a Banca d'Italia említett intézkedésekben való közreműködésének. A Banca d'Italia pusztán kezdeti útmutatást nyújtott, teljes egészében a későbbi jóváhagyási eljárásra vonatkozó jogi paraméterek alapján. Az, hogy a Banca d'Italia nevezte ki és felügyelte a vagyonfelügyelőt, nem játszik szerepet a szóban forgó esetben, mert a vagyonfelügyelő feladatai és céljai nem térnek el jelentősen egy válsághelyzetben lévő magánvállalkozás „rendes” igazgatójának feladataitól. A vagyonfelügyelő nem a Banca d'Italia nevében járt el. A Banca d'Italia képviselője csak megfigyelőként vett részt az FITD igazgatótanácsának és végrehajtó bizottságának ülésein, szavazati jog nélkül. Nem játszik szerepet, hogy az FITD és a BPB közötti, a Tercas negatív saját tőkéjének összegével kapcsolatos vitát a Banca d'Italia által kijelölt választottbíró döntötte el, mert a felek kérték fel a Banca d'Italiát teljesen független alapon és kölcsönös egyetértésben, hogy javasoljon egy személyt, akit aztán kineveztek választottbíróknak;
- c) a szóban forgó ügy jelentősen eltér a Dánia, Spanyolország és Lengyelország által hozott, az eljárás megindításáról szóló határozat 28. lábjegyzetében említett állami támogatási intézkedésektől, amelyek esetében a Bizottság megállapította, hogy a betétbiztosítási rendszerek intézkedéseinek keretében használt erőforrások az állami hatóságoknak álltak rendelkezésére, és ezért az intézkedések az államnak tudhatók be.

3.3. Egyéb érdekelt felek észrevételei

- (67) A többi érdekelt fél, nevezetesen az FITD, a BPB és a Tercas szerint a Bizottság tévedett, amikor azt állította, hogy a betétbiztosítási rendszerek nagy valószínűséggel állami támogatást nyújtanak, mivel közfeladatot látnak el és a hatóságok ellenőrzése alatt maradnak. Úgy vélték, hogy a Bizottság kizárólag azon az alapon jutott arra az előzetes következtetésre, hogy az FITD által hozott intézkedések betudhatók az államnak, hogy az efféle beavatkozásokat törvény írja elő. A banktörvény 96-bis cikkére hivatkoztak, amelynek rendelkezése szerint a betétbiztosítási rendszerek „más típusú és formájú beavatkozásban is részt vehetnek”, és többek között azzal érveltek, hogy az FITD beavatkozásainak nem kötelező jellege megszünteti az FITD tevékenysége és jogszabályban előírt feladata közötti kapcsolatot.
- (68) Az FITD előadta, hogy olyan magánjogi jogalany, amelyet a tagjaiként működő bankok ellenőriznek és irányítanak, valamint hogy közvetlenül nekik betudható beavatkozások végrehajtásának eszközeként járt el. Az FITD irányító szerve belátása szerint határozott arról, hogy hoz-e támogatási intézkedéseket, és ha igen, mikor és hogyan, és az volt az egyetlen követelmény, hogy a beavatkozás kevésbé legyen költséges, mint a betétesek kártalanítása. Az FITD a támogatási intézkedések meghozatalakor nem valamely közfeladat alapján járt el, és egyetlen állami szerv sem kötelezhette a beavatkozásra. A Banca d'Italia ezt követő engedélyének megadása csak a beavatkozás prudenciális felügyelet szempontjából való megfelelőségének ellenőrzését célozta, biztosítva, hogy az összeegyeztethető legyen a betétesek védelmének szükségességével és a bankrendszer stabilitásával.
- (69) Ezenkívül a többi érdekelt fél rámutatott arra, hogy az FITD-n belüli tagság nem kötelező, és az állam nem avatkozott be sem az FITD irányító szervei tagjainak kinevezésébe, sem pedig a döntéshozatali eljárásába. Az, hogy a Banca d'Italia szavazati jog nélkül, megfigyelőként részt vett, nem befolyásolta az FITD független döntéshozatali eljárását. Az EARL Salvat père et fils ügyben hozott ítéletre ⁽³⁷⁾ hivatkozva úgy vélték, hogy ahhoz, hogy az állami támogatás jelen legyen, az államnak képviseltetnie kell magát a szervezet döntéshozó testületében, és képesnek kell lennie döntéseinek érvényre juttatására.
- (70) A többi érdekelt fél előadta továbbá, hogy az FITD a tagjaként működő bankok érdekeit képviselő szerv, és hogy az FITD intézkedéseivel kapcsolatban a Banca d'Italiára ruházott hatáskörök pusztán azt teszik lehetővé, hogy megvalósítsa az általános felügyeleti célkitűzéseit, konkrétan felügyelje az általa felügyelt szervezetek megbízható és prudens irányítását, valamint védje a betétesek érdekeit. Az, hogy a Banca d'Italia nevezte ki a válságban lévő vagyonfelügyelőjét, nem jelzi az állammal fennálló kapcsolatot. Az FITD arra is rámutatott, hogy a vagyonfelügyelő annak ellenére, hogy a Banca d'Italia nevezi ki, nem a felügyeleti hatóság képviselője. A vagyonfelügyelő széles mérlegelési jogkörrel és saját

⁽³⁷⁾ 2007. szeptember 20-i EARL Salvat père & fils és társai kontra Bizottság ítélet, T-136/05, EU:T:2007:295, 154. pont.

kezdemenyezésére jár el, és pusztán beavatkozási kérelmet nyújthat be az FITD-hez, amely továbbra is szabadon dönthet úgy, hogy alternatív beavatkozásokat hajt végre a tagjaként működő bankok érdekében. A szóban forgó ügyben a vagyonfelügyelő nem lépett a bank általános közgyűlésének helyébe, amely az egyetlen olyan szerv volt, amelyet felhatalmaztak a kivételes jellegű műveletek jóváhagyására. Ami az FITD beavatkozásának a Banca d'Italia általi engedélyezését illeti, az FITD azt állította, hogy ezt az engedélyt csak azt követően adták ki, hogy az FITD független határozatot hozott a beavatkozásról, és az a Banca d'Italia szokásos felügyeleti szerepének részét képezte. Emellett a Banca d'Italia képviselője csak megfigyelőként vett részt az FITD igazgatótanácsának és végrehajtó bizottságának ülésein, szavazati jog nélkül. Ezenkívül Olaszországhoz hasonlóan a többi érdekelt fél azt állította, hogy a Bizottság által az eljárás megindításáról szóló határozatban említett, a betétbiztosítási rendszerekre vonatkozó ügyek nem hasonlíthatók össze a szóban forgó ügygel.

4. AZ INTÉZKEDÉSEK ÉRTÉKELÉSE

4.1. A támogatás megléte

- (71) Annak megítéléséhez, hogy egy intézkedés az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősül-e, a Bizottságnak meg kell állapítania, hogy: i. az állam által vagy állami forrásból nyújtják-e az intézkedést; ii. gazdasági előnyt biztosít-e az intézkedés; iii. torzíthatja-e a versenyt az intézkedés azáltal, hogy szelektíven előnyben részesít bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését; iv. érinti-e az intézkedés a tagállamok közötti kereskedelmet. Ahhoz, hogy az intézkedés az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősüljön, e feltételek mindegyikének teljesülnie kell.
- (72) A Törvényszék a T-98/16., T-196/16. és T-198/16. sz. egyesített ügyekben hozott ítéletével megsemmisítette az (EU) 2016/1208 határozatot. A Törvényszék megállapította különösen, hogy az FITD által hozott intézkedések – ellentétben azzal, ahogyan azt a Bizottság az (EU) 2016/1208 határozatban megítélte – semmiféle, az olasz jog által átruházott közpolitikai feladatot nem hajtottak végre. A Törvényszék értékelte továbbá a Bizottság által az (EU) 2016/1208 határozatban alapul vett bizonyítékokat, és megállapította, hogy e bizonyítékok fényében a Bizottság nem igazolta jogilag megkövetelt módon, hogy az olasz hatóságok közreműködtek az FITD által hozott intézkedések elfogadásában, vagy hogy azok az intézkedések az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében betudhatók az államnak.
- (73) Ezt az ítéletet a fellebbezéskor helybenhagyta a Bíróság, amely a nagytanácsban hozott ítéletében tisztázta az olyan magánjogi szervezet által nyújtott intézkedések államnak való betudhatóságára vonatkozó ítélkezési gyakorlatát, amely nem állami szervezet vagy közvállalkozás.
- (74) Amint azt a Bíróság egyebek mellett megállapította, abban az esetben, ha a támogatást nyújtó szervezet magánjogi jogalany, az intézkedés államnak való betudhatóságának igazolására alkalmas bizonyítékok eltérnek az olyan helyzetben megkövetelt bizonyítékoktól, amikor a támogatást nyújtó jogalany közvállalkozás, az érintett jogalany és az állam közötti tőkekapcsolat hiánya pedig e tekintetben egyértelműen releváns. A Bíróság szerint, mivel az ilyen típusú helyzetben ezek a kapcsolatok hiányoznak, a Bizottság nem hivatkozhat az ilyen jogalany és az állam közötti tőkekapcsolatok fennállására. Következésképpen ilyen helyzetekben a Bizottság még inkább köteles olyan bizonyítékokat előterjeszteni, amelyek lehetővé teszik számára annak megállapítását, hogy a szóban forgó támogatási intézkedést a hatóságok tényleges befolyása vagy ellenőrzése mellett hozták meg.
- (75) A Bíróság megállapította továbbá, hogy a Törvényszék az (EU) 2016/1208 határozatban a Bizottság által figyelembe vett összefüggésükbe helyezett bizonyítékok összességének elemzése alapján jutott arra a következtetésre, hogy a Bizottság nem bizonyította jogilag megkövetelt módon, hogy az FITD által hozott intézkedések Olaszországnak tudhatók be.
- (76) Mindezek alapján, mivel a Bizottságnak nem áll rendelkezésére olyan további releváns bizonyíték, amely jogilag megkövetelt módon bizonyíthatná, hogy a szóban forgó intézkedéseket az FITD az olasz hatóságok tényleges befolyása vagy ellenőrzése mellett hozta meg, meg kell állapítani, hogy a Bizottság rendelkezésére álló bizonyítékok alapján ezen intézkedések nem tudhatók be Olaszországnak.

4.2. Következtetés

- (77) A fenti megfontolások fényében a Bizottság megállapítja, hogy a birtokában lévő bizonyítékok nem elegendőek annak bizonyítására, hogy az FITD által hozott intézkedések az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatást tartalmaznak.

5. KÖVETKEZTETÉS

- (78) A Bizottság megállapítja, hogy az FITD által a Tercas javára 2014-ben hozott intézkedések nem minősülnek az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az olasz betétbiztosítási rendszer, a *Fondo interbancario di tutela dei depositi* által a Tercas javára 2014-ben hozott intézkedések nem minősülnek az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett támogatásnak.

2. cikk

Ennek a határozatnak az Olasz Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2023. szeptember 21-én.

a Bizottság részéről
Didier REYNDEERS
a Bizottság tagja